

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 287/2021-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **T-ZONE, s. r. o.**, Hlavná 675, Jelka, IČO 36 713 562, zastúpenej advokátom JUDr. Ľubomírom Vanekom, Potočná 169/85, Skalica, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8Sžfk/53/2020 z 8. decembra 2020 a rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/88/2018 z 30. januára 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. marca 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, právo na majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd proti napadnutým rozhodnutiam všeobecných súdov. Sťažovateľka navrhuje vysloviť porušenie označených práv, zrušiť napadnuté rozhodnutia a priznať náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že správca dane vykonal u sťažovateľky daňovú kontrolu 9. decembra 2014 za zdaňovacie obdobie august 2013. Následne vydal rozhodnutie (č. 188864/2018 z 3. apríla 2018), ktorým sťažovateľke určený rozdiel v sume nadmerného odpočtu 53 908,04 eur na dani z pridanej hodnoty (DPH) za zdaňovacie obdobie august 2013 znížil zo sumy 91 950,57 eur na sumu 38 042,53 eur z dôvodu, že nebolo preukázané sprostredkovanie (na základe sprostredkovateľskej zmluvy z 20. decembra 2012) nákupu tovaru spoločnosťou AA Logistic, s. r. o., resp. FACIES, s. r. o. O odvolaní sťažovateľky rozhodlo Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky potvrdzujúcim rozhodnutím (č. 101556381/ 2018/2017 z 13. augusta 2018) s odôvodnením, že vyjadrenia zúčastnených osôb nie sú dôveryhodné a bez pochybností nepreukazujú dodanie služieb podľa spornej faktúry (č. 130576 zo 16. septembra 2013). Následne

podala sťažovateľka správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti predmetného rozhodnutia. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom žalobu zamietol (č. k. 14S/88/2019 z 30. januára 2020) s odôvodnením, že nedošlo k preukázaniu dodania deklarovanej služby fakturovanej dodávateľom, a tým sťažovateľka neunesla dôkazne bremeno. Kasačnú sťažnosť Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom zamietol (č. k. 8Sžfk/53/2020 z 8. decembra 2020) a v plnom rozsahu sa stotožnil s argumentáciou krajského súdu. Napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľke doručené 15. januára 2021.

3. Proti napadnutým rozhodnutiam podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

- a) porušením základných práv napadnutými rozhodnutiami, nesprávnym procesným postupom, zjavným porušením kogentných procesných ustanovení právnych predpisov, arbitrárnosťou, zmätočnosťou, nepreskúmateľnosťou, nezákonnosťou, rozporom s princípom predvídateľnosti práva a nerešpektovaním rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu,
- b) nesprávnym posúdením rozloženia dôkazného bremena všeobecnými súdmi (rozhodnutia najvyššieho súdu vo veciach sp. zn. 3Sžf/1/2011, sp. zn. 6Sžf/10/2012 a sp. zn. 3Sžf/1/2011),
- c) tým, že pochybnosti správcu dane v súvislosti s daňovou kontrolou musia byť relevantné a vychádzať zo skutkového stavu a v prípade akýchkoľvek pochybností možno hovoriť o svojoľnom postupe správneho orgánu (m. m. III. ÚS 226/06, III. 283/2010),
- d) tým, že informácie z medzinárodnej výmeny informácií (ďalej len „MVI“) možno použiť ako informačné dôkazy, ktoré preverujú skutkový stav veci (judikatúra Súdneho dvora vo veci C-184/05, Twoh International BV, rozsudok z 27. septembra 2007, body 35 a 36 a vo veci C-55/98, Vestergaard rozsudok z 28. októbra 1999, body 26 a 28),
- e) nedostatočným zistením skutkového stavu, nevyhodnotením relevantných dôkazov, nezohľadnením svedkov, ktorí popisovali obchodnú spoluprácu so sťažovateľkou na základe sprostredkovateľskej zmluvy (I. ÚS 241/07, sp. zn. I. ÚS 640/2014, rozhodnutie najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 3Cdo/81/2011).

II.

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu a rozsudkom najvyššieho súdu.

II.1. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu:

5. Ústavný súd vo vzťahu k tejto časti ústavnej sťažnosti v súlade so svojou ustálenou judikatúrou zdôrazňuje, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Podstata a účel princípu subsidiarity vychádza z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013). Z princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu možno vyvodiť ústavný príkaz pre každú osobu, ktorá namieta porušenie svojho základného práva,

v zmysle ktorého musí rešpektovať postupnosť ústavnej ochrany, a preto pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (m. m. IV. ÚS 128/04, II. ÚS 734/2017).

6. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu mohla sťažovateľka podať kasačnú sťažnosť (čo aj využila), o ktorej najvyšší súd rozhodol napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o kasačnej sťažnosti sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodnúť o ústavnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu. Vychádzajúc z uvedeného, bolo preto potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

II.2. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom najvyššieho súdu:

7. Ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti považuje za potrebné poukázať na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Je v právomoci všeobecného súdu vykladať a aplikovať zákony, a pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležité zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (napr. I. ÚS 19/02, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06). Ústavný súd touto optikou posudzoval aj sťažovateľkou označené zásahy do jej základných práv a slobôd.

8. Ústavný súd vo všeobecnosti k sťažnostným námietkam uvádza, že ústavný súd nemôže pristupovať k ochrane základných práv a slobôd formalisticky, ale musí skúmať, či medzi namietaným pochybením súdu a tvrdeným porušením základného práva a slobody existuje príčinná súvislosť. Inak povedané, skúma, či namietané procesné pochybenie mohlo mať vplyv na výrok napadnutého rozhodnutia. Je povinnosťou sťažovateľky uviesť konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základných práv a slobôd.

9. Keďže sťažnosť indikuje jej zjavnú neopodstatnenosť, ústavný súd v tomto kvázi meritórnem rozhodnutí bude reagovať na, z jeho pohľadu, kľúčové výhrady sťažovateľky. Vo vzťahu k námietke spočívajúcej v tom, že všeobecné súdy nezohľadnili výpovede svedkov, ktorí popisovali priebeh a podstatu obchodnej spolupráce sťažovateľky a jej dodávateľa a rigidne posudzovali sprostredkovateľskú zmluvu, ústavný súd považuje odôvodnenie najvyššieho súdu za dostatočné a správne. Ústavný súd *inter alia* poukazuje na argumentáciu súdu o tom, že správca dane neuznal odpočítanie dane z predmetnej faktúry za sprostredkovanie nákupu tovaru od dodávateľov, keďže neboli preukázane žiadnymi relevantnými dokladmi, dodajúc, že predložený zoznam odberateľov tovaru nepreukazuje, že bol predaný práve tovar, ktorý bol nakúpený od dodávateľov, ktoré sprostredkovala spoločnosť AA Logistic, s. r. o., resp. FACIES, s. r. o. Ústavný súd dopĺňa, že sťažovateľka ani v tomto ohľade neuviedla, na aké skutočnosti by sa dopytovala, a ktoré skutočnosti teda mohli byť rozhodné pre posúdenie veci v jej prospech. Úlohou ústavného súdu nie je posudzovať správnosť procesného postupu a hmotnoprávne posúdenie v celej jeho šírke, ale len z pohľadu, či malo namietané pochybenie určitú intenzitu, ktorá mohla vyústiť do porušenia práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie, teda či má namietané porušenie ústavnoprávny rozmer.

10. Sťažovateľka mala možnosť sa k sporným tvrdeniam správcu dane vyjadriť (výzva správcu dane zo 4. apríla 2016), pričom žiadosti o predĺženie lehoty na vyjadrenie vyhovel. Sťažovateľke bolo umožnené dostaviť sa na výsluchy svedkov, avšak dobrovoľne sa vzdala svojho práva zúčastniť sa výsluchov a klásť svedkom otázku (bod 68 rozhodnutia krajského súdu). V časti týkajúcej sa námietky sťažovateľky týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia veci rozloženia dôkazného bremena najvyšší súd ústavne konformne poukázal na odôvodnenie rozhodnutie krajského súdu v bode 63, 66 a 67.

11. Vo vzťahu k tvrdeniu sťažovateľky, že najvyšší súd sa nedostatočne vysporiadal s jej námietkou, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia a jeho rozhodnutie je arbitrárne, ústavný súd uvádza, že táto námietka sťažovateľky tiež nie je opodstatnená. Najvyšší súd sa s touto námietkou dostatočne vysporiadal a s rozhodnutím krajského súdu sa stotožnil. Rozhodnutie krajského súdu bolo podrobne a rozsiahlo odôvodnené, a preto je legitímne, ak najvyšší súd v odôvodnení poukáže na jeho argumentáciu, stotožní sa s ňou, prípadne ju doplní, čo najvyšší súd aj urobil. Navyše, ani v tomto prípade sťažovateľka neuviedla, ktorá konkrétna právna otázka mala byť posúdená arbitrárne, teda excesne a na aký argument najvyšší súd nezareagoval dostatočne (m. m. I. ÚS 51/2020). Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom súdov nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozsudku.

12. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). Ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a obsahom označených práv podľa ústavy a dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti smerujúcej proti rozsudku najvyššieho súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

13. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napadnutých rozhodnutí je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľky (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tomto návrhu sťažovateľky už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. apríla 2021

Robert Šorl
predseda senátu